

Kirjandusele viitamise juhend füüsika (3+2) bakalaureuse- ja magistritöodes

Füüsikaosakonna nõukogu poolt on üliõpilaste esimeste teadustööde – bakalaureuse- ja magistritööde jaoks kinnitatud käesolev instruksioon, mis lubab valida kahe viitamissüsteemi vahel.

1. Numbriline viitamissüsteem

Selles süsteemis, mis täppis- ja tehnikateaduslikes publikatsioonides enim levinud, antakse viited teksti sees numbritega (ülaindeksina ja/või nurksulgudes – üks või enam numbrit või numbritevahemik sidekriipsuga). Viitenumbrile lisaks (numbri ees) võib märkida mõnikord ka autori nime, kui seda vajalikuks peetakse, näiteks allika olulisuse rõhutamiseks. Kirjanduse loetelus, mis paikneb töö lõpus peale lõppsõna ja tänuavaldusi, kuid enne võimalikke lisasid, on allikad nummerdatud ja järjestatud vastavalt nende esmasele viitamisele töö põhitekstis. Nii *Word*'il kui ka *TeX*'il (*LaTeX*, *RevTeX*) on vahendid, mis lubavad automatiseerida viidete nummerdamist läbi kogu töö teksti nii, et vajadusel uusi viiteid vahele kiiludes ei pea kogu töös käsitsi viitenumbreid muutma.

Näiteid

Artiklile ajakirjas

1. C. van Trigt, "Visual system-response functions and estimating reflectance," *J. Opt. Soc. Am. A* 14, 741-755 (1997).

Kui ajakiri on üle läinud artiklikoodi kasutamisele, siis tuleb vastav arvkode anda lehekülgede vahemiku asemel.

Raamatule

1. T. Masters, *Practical Neural Network Recipes in C++* (Academic, New York, 1993).

Artiklile või peatükile raamatus

1. B. L. Shoop, A. H. Sayles, and D. M. Litynski, "New devices for optoelectronics: smart pixels," in *Handbook of Fiber Optic Data Communications*, C. DeCusatis, D. Clement, E. Maass, and R. Lasky, eds. (Academic, San Diego, Calif., 1997), pp. 705-758.

Trükis avaldatud konverentsi-ettekandedele

1. R. E. Kalman, "Algebraic aspects of the generalized inverse of a rectangular matrix," in *Proceedings of Advanced Seminar on Generalized Inverse and Applications*, M. Z. Nashed, ed. (Academic, San Diego, Calif., 1976), pp. 111-124. Eestikeelse väitekirja puhul kirjutatakse „in“ asemel „kogumikus“ ja „pp.“ asemel „lk.“.

Trükis avaldatamata konverentsi-ettekandedele

1. D. Steup and J. Weinzierl, "Resonant THz-meshes," presented at the Fourth International Workshop on THz Electronics, Erlangen-Tennenlohe, Germany, 5-6 Sept. 1996.

2. D. Steup and J. Weinzierl, "Resonant THz-meshes," Abstracts of the Fourth International Workshop on THz Electronics, Erlangen-Tennenlohe, Germany, 5-6 Sept. 2004 (Academic, San Diego, 2005), p. 111-112.

Avaldamiseks vastu võetud artiklile

1. D. Piao, Q. Zhu, N. K. Dutta, S. Yan, and L. L. Otis, "Cancellation of coherent artifacts in optical coherence tomography imaging," Appl. Opt. (accepted for publication).

Eestikeelse väitekirja puhul kirjutatakse „avaldamiseks vastu võetud“.

Internetis avaldatule

1. J. Preskill, "Lecture notes on quantum computation,"
<http://www.theory.caltech.edu/people/preskill/ph229/#lecture> .

On-line ajakirjas avaldatud artikli puhul lisatakse ajakirjanumbri andmed:

1. P. Saari, "Evolution of subcycle pulses in nonparaxial Gaussian beams," Opt. Express, **8**, 590-598 (2001), <http://www.opticsexpress.org/abstract.cfm?URI=OPEX-8-11-590>.

Eriti just (teadus)artiklite puhul vajalik ülesriputamise aeg:

1. P. Saari, "Superluminal localized waves of electromagnetic field in *vacuo*," (2001)
<http://xxx.lanl.gov/abs/physics/0103054>.

Kuna antud juhul viidatakse füüsikutele üldteada artiklitearhiivile „arXiv“ *Los Alamos National Laboratory's*, võib URL-i ära jätta:

1. P. Saari, "Superluminal localized waves of electromagnetic field in *vacuo*," arXiv:physics/0103054 (2001).

Siin esitatud viitemall – k.a. punktide, komade, sulgude paiknemine – on võetud ajakirja *Journal of the Optical Society of America* juhendist autoritele (vt <http://josaa.osa.org/journal/josaa/author.cfm> kust saab ka alla laadida vastavaid mallifaile, millest eriti abi töö tegemisel *TeX*'is).

2. Tähestikuline ehk Harvardi viitamissüsteem

Selles pööratud autorinimedega süsteemis, mis täppis- ja tehnikateadustes pigem levinud raamatute puhul, antakse viited teksti sees autorinimedega (kui üle 3 autori, siis esiautori nime järel kirjutatakse ladinakeelne *et al*) koos aastaarvudega.

Kirjanduse loetelu on selles süsteemis alfabeetiline esiautori liignime järgi, mistõttu langeb ära vajadus järjestusega vaeva näha. Erandjuhtudel, kui samalt autorilt ühe aastanumbriga mitu viidatavat publikatsiooni, pannakse aastaarvule juurde tähed „a“, „b“ jne. Kui kirjanduse loetelu on *Word*'i korjatud suvalises järjestuses, aga iga viide on üks lõik (st. pole tehtud seda tüüpviga, et reavahetusi tehakse klahviga <Enter>, vt doc-failid, mis avanevad paremal servas veebilehel

<http://www.physic.ut.ee/instituudid/efti/loengumaterjalid/psveebivara/TeemadJuhendamised.htm>), siis kogu loetelu järjestamiseks piisab ta valida ja automaatselt

järjestada A-Z-sortimiskäsuga. Muide, analoogiliselt saab nummerdada korraga ka numbrilist loendit, kuid kui autorinimede initsiaalid „A“, „B“ jne nummerdamiskäsku eksitusse viivad, siis võib eelnevalt käsu „Otsi ja Asenda“ abil kõigi lõigumärkide taha, st esiautori nime ette ajutiselt panna mingi järjestuse suhtes neutraalne märk (trellid vms). Seega siis Harvardi süsteemis eeskujude saamiseks tuleb eeltoodud näidetes viia initsiaalid liignime taha ning tuua aastaarv kohe nimede järele:

Näide:

Saari, P., Menert, M., and Valtna, H. (2005), „Photon localization barrier can be overcome,“ *Optics Comm.*, **246**, 445-450.

Koostanud prof P.Saari